

AZ ÉPÍTŐIPAR „C”-TERVE

Öntötház-prototípus épül a Bécsi úton

Forrás:

M. Kemel

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

Személy

Helyszám

A hároméves terv nemrég lezajlott parlamenti vitájában — s a vitát megelőzően, a terv ismertetésekor — az építőipar egyes ágazatainak programja az érdeklődés középpontjába került. 110 000 lakás épül a hároméves tervben, bővülnek ipari üzemünk, szebbek lesznek a városok, Budapest egyes városrészei pedig valósággal megújulnak. A »nagy« számok azonban önmagukban keveset mondanak, ezeket mil-

liókra szabták; családokat, egyéneket a részletek érdeklik. *Hogyan, mikor?* Ezekre a kérdésekre kerestünk feleletet az Építésügyi Minisztérium országos építőipari igazgatóságán, Farkas Antal főmérnöknel. Ez az igazgatóság valósítja meg az országos építési program egyharmad részét,

2800 lakás épül Budapesten 1959-ben

A »profil«-ról ennyit: lakásépítkezés, iskolaépítés, irodanéliségek lakássá való átala-títása, egészségügyi intézmények építése, gyárak bővítése, atarozás, tetőtérbeépítés...

— 1959-ben a nagy-budapesti akótelepeken — a tervek szerint — 2800 lakás épül, ezenkívül 1400 további OTP-lakás a foghíjakon. A Rákóczi út megkezdett árkádostási munkáit — a Rókus-kórháztól a Népszava székházig terjedő ré-

szen — még ebben az évben befejezik.

— Az iparág kapacitása mintegy 15 százalékkal növekszik. Nemrég valahol szóvátették, hogy 1957-ben több lakás készült el Budapesten, mint 1958-ban. Ez azonban »optikai csalódás«, mert az ellenforradalom miatt 1956-ról elmaradt lakásátadások is az 1957-es év eredményeit toldották.

Új anyagok, szerkezetek

Mi történik az iparágon belül? Milyen műszaki fejlesztési tervek szolgálgják a terv nagy feladatainak jó végrehajtását?

— A lakásépítkezések műszaki fejlesztésének bibliája a »C«-terv, melynek célja, hogy a hároméves tervidőszak első két évében az építő- és építőanyagiparnak olyan kutatási, kísérleti programot adjon, amelynek alapján 1960-ban elő lehet készíteni a korszerűbb építési módok bevezetését úgy, hogy azokat az ötéves tervben már tömegesen lehessen a lakás- és kommunális építkezések területén alkalmazni. (A »C«-terv a minisztérium távlati fejlesztési programjának egyik legfontosabb része.) Az ipari és mezőgazdasági építkezéseket is érinti a terv, az új anyagok és szerkezetek bevezetésével kapcsolatban.

Néhány részlet: Nagymértékben alkalmaznak a jövőben könnyűbeton adalékanyagokat.

A kísérleti előállításal a kutatóintézetek olyan mértékben haladtak előre, hogy ezek nagyüzemi gyártását már a következő években meg lehet kezdeni. Hazai viszonylatban használnak ehhez tufatörmelék, kazánsalakat, granulált kohósalakat, duzzadó agyagkavicsot.

A Duna felső szakaszán és egyes mellékfolyóin létesülő vízierőművek előreláthatólag meg fogják változtatni a kavicshozamot, ami kihat a mennyiségre és szemszerkezet-re is. Az esetleges hiányokat új kavicsbányák feltárásával enyhítik majd. A lakosság magán-építkezéseinek elősegítésére folyamatban van a helyi építőanyagok lelőhelyeinek feltárása és azok alkalmazási feltételeinek megállapítása is. Ezek az adatok a felhasználás megszervezéséhez a helyi tanácsok adnak majd segítséget. A hő- és hangszigetelő anyagok terén az üvegyapot gyártása mellett megindult a bazaltgyapot előállítása is, mert fizikai tulajdonsága és felhasználási technológiája előnyös.

A papíriszappból készíthető szigetelőlemezek gyártásának érdekében felméri a papírgyárak hulladékanyagait. Az üzem létesítése attól függ, hogy a Könnyűipari Minisztérium megfelelő mennyiségben biztosítja-e az építőipar számára oly fontos hulladékot. A kervitcsempé előállítását — az

Építőanyagipari Kutató Intézet sikeresen befejezett kísérleteinek eredményeként — rövidesen megvalósul. Sor kerül a parkettcsiszolás gépesítésének fokozására is.

A beépített bútoroké a jövő

A »C«-tervet az Építésügyi Minisztérium kollégiuma Lux László miniszterhelyettes ismertetése alapján megvitatta és kisebb módosításokkal, ki-egészítésekkel jóváhagyta.

A lakásépítések távlati fejlesztési tervein jelenleg szakbizottságok dolgoznak. A célfejlesztési terv a lakásépítkezések technológiájának, kultúráltságának emelését szolgálja. Legfőbb feladat: meghatározni a tennivalókat, hogy a hagyományos — és költséges — építéstechnológiát gyorsabb, jobb, korszerűbb módszerek váltsák fel. Egy az elképzelések közül: a következő ötéves tervperiódusban létesülő lakások egy részébe beépített bútorok kerülnek. A kisebb alaprajzú, jobb elosztással készülő lakások ugyanis — azonkívül, hogy megváltozik esztétikai arculatuk is — teljesen mástípusú bútorokat kívánnak: kisebbet, alacsonyabbat. Rövidesen megkezdődik a beépített szekrények és konyhabútorok típusainak kialakítása. Alkalmazásuk a faanyagtakarékosság szempontjából is igen előnyös lesz.

Könyűbeton munkásszálló

— Az új anyagokat és szerkezeteket — folytatta a főmérnök — prototípus-épületeken próbáljuk ki. Egy vállalatunk máris kizárólag »null« szériák gyártásával foglalkozik. A budapestiek »köznyelvére« lefordítva ez a következőket jelenti: könnyűbeton-anyagú munkásszálló épül a Zápor utcában. Kohósalakból »öntötház« készül a Bécsi úton, kohósalak panelépület a Fehérvári úton, könnyűbeton adalékanyagból Szigetszentmiklóson, előrefalazott téglaburkolatból az Üllői úti új lakótelepen épül fel egy-egy ház.

— A szakipari vállalatok műszaki színvonalának, technológiájának emelése az egyik legfontosabb követelmény, ezt azonban az elkövetkező két-három esztendőben még nem lehet teljes egészében megvalósítani. Az épületek kivitelezése, belső- és külső architektúrája állandóan kulturáltabb, szebb lesz. Egyre több nemesanyag kerül a házakra, kevesebb lesz a festett, több a kőhomlokzat és burkolat. A festés, mázolás, a kőfaragás és még egy sor segédiparág fejlesztése a következő évek műszaki feladatainak első helyén áll.